

Nr 17.

Ankom till riksdagens kansli den 26 februari 1918 kl. 12 m.

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående
inköp av vissa tomter i kvarteret Björnen i Stockholm m. m.*

(4:e avd.)

Uti den till riksdagen den 14 januari 1918 avlåtna propositionen med förslag till tilläggsstat för år 1918 (nr 2) har Kungl. Maj:t under titel »utgifter för kapitalökning, statens affärsverksamhet» i punkt 41 föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde komma att avlåtas, för inköp för statens vattenfallsverks räkning av tomterna nr 1, 2, 3 och 9 i kvarteret Björnen i Stockholm ävensom för utförande å nämnda fastigheter av vissa byggnadsarbeten på tilläggsstat för år 1918 beräkna ett reservationsanslag å 1,650,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 5 februari 1918 avlåten, till statsutskottets förberedande behandling överlämnad proposition, nr 71, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för samma dag, föreslagit riksdagen *dels* medgiva, att tomterna nr 1, 2, 3 och 9 i kvarteret Björnen i Stockholm må för statsverkets räkning inköpas för en kostnad av sammanlagt högst 1,554,575 kronor 24 öre; *dels ock* för gäldande av berörda köpeskilling ävensom för utförande å nämnda fastigheter av vissa byggnadsarbeten på tilläggsstat för år 1918 anvisa ett reservationsanslag å 1,650,000 kronor, att utgå av lånemedel.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

Med ifrågavarande fastighetsförvärv åsyftas att bereda en central förvaltningsbyggnad för statens vattenfallsverk.

De tjänstelokaler, som erfordras för vattenfallsstyrelsen och de till huvudstaden förlagda underavdelningarna av statens vattenfallsverk, hava hittills anskaffats genom förhyrning i fyra olika, enskilda tillhöriga, fastigheter. Det är tydligt, att denna splittring av tjänstelokalerna skall försvåra samarbetet mellan de olika förvaltningsorganen. Förslaget om inköp av de förevarande fastigheterna grundas emellertid i första hand på det trängande behovet att anskaffa utvidgade och förbättrade lokaler för handhavandet av statens kraftverksrörelse. Då ökat utrymme icke synes stå att vinna inom de fastigheter, i vilka myndigheterna i fråga nu äro inrymda förefinnes ingen annan utväg, än att på annat håll söka bereda nya lokaler. Att på ett ställe förhyra det nödiga utrymmet, lär möta högst betydande svårigheter. I någon av statens nuvarande byggnader i huvudstaden kunna ej heller lokaler beredas. För frågans lösning har man då endast att välja mellan att bebygga någon av statens tomter eller att inköpa särskild fastighet.

Såsom av statsrådsprotokollet inhämtas, skulle visserligen enligt av byggnadsstyrelsen verkställd beräkning genom uppförandet av en nybyggnad å exempelvis någon av de kronan tillhöriga obebyggda tomterna vid Karlaplanen samma utrymme, som antagits kunna utvinnas ur de till inköp föreslagna fastigheterna, kunna erhållas för en något, ehuru högst obetydligt, mindre kostnad. Denna beräkning är emellertid uppgjord under förutsättning av att nybyggnadsarbetet skulle påbörjas först sedan de nuvarande byggnadsprisen nedgått. Att märka är ock, att det utrymme, som motsvarar de butikslägenheter, vilka finnas i de till inköp föreslagna fastigheterna och som beräknas inbringa en hyra av 31,000 kronor årligen icke medräknas i den tänkta nybyggnaden vid Karlaplanen.

Ur nu berörda synpunkter synes sålunda det föreslagna fastighetsköpet vara att föredraga framför nybyggnad.

För inköpet talar vidare, dels att vattenfallsstyrelsens lokalbehov däri-genom skulle tillgodoses avsevärt snabbare än genom en nybyggnad, dels ock att vattenfallsstyrelsen och dess underorgan på grund av den livliga kontakten med allmänheten hava behov av ett någorlunda centralt läge. På grund härav och då det för de ifrågavarande fastigheter fordrade priset syntes utskottet skäligt, har utskottet fördenskull funnit sig böra tillstyrka inköpet.

Utskottet har ej heller haft något att erinra mot det för utförande av vissa ändringsarbeten å fastigheterna begärda beloppet. I detta sammanhang vill utskottet emellertid framhålla, att, innan fråga om vidare på- eller ombyggnad förelägges riksdagen, fullständig plan för fastigheter-

nas utnyttjande bör utarbetas. Härvid synes även böra tagas under övervägande, huruvida det icke må vara för staten fördelaktigare att i viss utsträckning utföra nybyggnad å tomterna än att vidtaga kostsamma förstärknings- och ändringsarbeten å de nuvarande husen.

Med anledning av den utav byggnadsstyrelsen väckta frågan om fastigheternas ställande under sagda styrelses vård, vill utskottet framhålla att, då anslaget för fastighetsinköpet, såsom Kungl. Maj:t avsett, bör behandlas såsom en utgift för kapitalökning för statens vattenfallsverk, därav utan vidare bör följa, att fastigheterna skola förvaltas av vattenfallsstyrelsen och fastighetsinköpet ske för statens vattenfallsverksräkning.

På grund av vad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) medgiva, att tomterna nr 1, 2, 3 och 9 i kvarteret Björnen i Stockholm må för statens vattenfallsverksräkning inköpas för en kostnad av sammanlagt högst 1,554,575 kronor 24 öre;

b) för gäldande av berörda köpeskilling ävensom för utförande å nämnda fastigheter av vissa byggnadsarbeten på tilläggsstat för år 1918 anvisa ett reservationsanslag å 1,650,000 kronor.

Beträffande sättet för anskaffande av erforderliga medel kommer utskottet att framdeles avgiva yttrande.

Stockholm den 26 februari 1918.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.
